

ÁFORM UM LAGASETNINGU

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017, 1.-4. gr.

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum um erfðafjárskatt, nr. 14/2004 (þrepaskipting). Mál nr. 21 á þingmálaskrá 150. löggjafarþings 2019 – 2020
Ráðuneyti /verkefnisstjóri	Fjármála- og efnahagsráðuneytið; skrifstofa skattamála.
Innleiðing EES-gerðar?	☐ Já ☒ Nei
Dags.	30. september 2019.

A. Úrlausnarefni

- Forsaga máls og tilefni.** Forsögu og tilefni málsins má rekja til frumvarps um sama efni sem lagt var fram á síðasta löggjafarþingi af hálfu þingmanna stjórnarmeirihlutans.
- Hvert er úrlausnarefnið?** Með frumvarpinu verða lagðar til breytingar á lögum um erfðafjárskatt, nr. 14/2004, í tengslum við þrepaskiptingu erfðafjárskatts. Í frumvarpinu verður í fyrsta lagi lagt til að erfðafjárskatturinn verði þrepaskiptur, þ.e. annars vegar 5% af fjárhæð allt að 75.000.000 kr. og hins vegar 10% af því sem er umfram 75.000.000 kr. Í öðru lagi verður lagt til að fjárhæðarmörk skattþrepa taki árlegum breytingum miðað við þróun vísitölu neysluverðs. Þá verður jafnframt lagt til að sökum þrepaskiptingu erfðafjárskatts verði erfðafjárskattur á fyrirframgreiddum arfi sá sami og í hærri skattþrepinu, þ.e. 10%.
- Að hvaða marki duga gildandi lög og reglur ekki til?** Samkvæmt 40. gr. Stjórnarskrár Íslands, nr. 33/1944, má engan skatt á leggja né breyta né af taka nema með lögum. Þá segir í 77. gr. að skattamálum skuli skipað með lögum og ekki megi fela stjórnvöldum ákvörðun um hvort leggja skuli á skatt, breyta honum eða afnema hann. Þá verði enginn skattur lagður á nema heimild hafi verið fyrir honum í lögum þegar þau atvik urðu sem ráða skattskyldu.

B. Markmið

- Stefna hins opinbera á viðkomandi málefnasviði/málaflokki.** Markmið málaflokks 5.1 í fjármálaáætlun til næstu fimm ára miða að því að tryggja að skattaumsýsla, þ.e. skattframkvæmd og innheimta, sé í samræmi við það meginmarkmið að stuðla að einföldu og skilvirknu skattkerfi til að fjármagna sameiginleg útgjöld þjóðarinnar. Markmið málaflokksins hafa viðtæka tengingu við áherslur í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar og styðja jafnframt við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna:
 - Bæta skattskil og öflun tekna til sameiginlegra útgjalda.
 - Skilvirkari og einfaldari opinber innheimta.
- Markmið sem að er stefnt með lagasetningu í ljósi úrlausnarefnis og stefnu stjórnvalda.** Markmið frumvarpsins er að við greiðslu á erfðafjárskatti verði tekið tillit til þess hvert er verðmæti þeirra eigna sem liggja til grundvallar skattstofni erfðafjárskatts.

C. Leiðir

- Ekkert aðhafst - hvaða afleiðingar hefði það?** Erfðafjárskattur verður áfram 10%.
- Önnur úrræði en lagasetning sem metin hafa verið?** Þar sem um er að ræða nauðsynlegar breytingar á lagaákvæðum á sviði skattamála koma önnur úrræði ekki til greina, sbr. ákvæði 40. og 77. gr. Stjórnarskrár Íslands, nr. 33/1944.
- Mögulegar leiðir við lagasetningu?** Breyting á ákvæðum laga um skatta og gjöld.

D. Hvaða leið er áformuð og hvers vegna?

1. Stutt lýsing á þeirri leið sem áformuð er og rökstuðningur fyrir henni. Sjá C-lið. 2. Helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum, hvort heldur bætt er við eða fellt brott? Um er að ræða breytingu á einu ákvæði laganna, ýmist með nýrri málsgrein eða umorðun á fyrirliggjandi málsgrein.
E. Samræmi við stjórnarskrá og þjóðarétt – aðrar grundvallarspurningar
1. Koma áformin inn á svið stjórnarskrár og þjóðréttarskuldbindinga? Nei. 2. Varða áformin ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð, tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu eða frelsi til að veita þjónustu? Nei. 3. Er önnur grundvallarlöggjöf sem taka þarf tillit til? Nei.
F. Samráð
1. Hverjir eru helstu hagsmunaaðilar? Á ekki við. 2. Er skörun við stjórnarmálefni annarra ráðuneyta? Nei. 3. Samráð sem þegar hefur farið fram. Ekkert samráð hefur farið fram. 4. Fyrirhugað samráð. Fyrirhugað er samráð við sýslumanninn á höfuðborgarsvæðinu.
G. Mat á áhrifum þeirrar leiðar sem áformuð er
Niðurstaða frummats á áhrifum, sbr. fylgiskjal. Þær lagabreytingar sem lagðar eru til í frumvarpinu munu lækka skatttekjur ríkissjóðs frá því sem annars hefði orðið. Búið er við á áhrifin af því að koma á þrepaskiptum erfðafjárskatti, þar sem 5% erfðafjárskattur reiknast á fjárhæð allt að 75 m.kr. og 10% erfðafjárskattur á fjárhæð umfram 75 m.kr., lækki tekjur ríkissjóðs um 2 ma.kr. árið 2020. Í fjárlagafrumvarpi fyrir komandi ár er gert ráð fyrir að tekjur af erfðafjárskatti verði 5,2 ma.kr., eftir breytingarnar verða þær því um 3,2 ma.kr. Samþykkt frumvarpsins hefur aftur á móti jákvæð áhrif á ráðstöfunartekjur þeirra einstaklinga sem fá úthlutuðum arfi úr dánarbúi.
H. Næstu skref, innleiðing
1. Hefur verið gerð verkefnisáætlun fyrir frumvarpssmiðina? Nei. 2. Hvernig verður staðið að innleiðingu löggjafar? Hvað má gera ráð fyrir að þeir sem verða fyrir áhrifum, opinberar stofnanir/hagsmunaaðilar/almenníngur, þurfi langan tíma til undirbúnings/aðlögunar? Samráð verður haft við sýslumanninn á höfuðborgarsvæðinu. Ekki er gert ráð fyrir að langan tíma þurfi til undirbúnings/aðlögunar. 3. Hvaða forsendur þurfa að vera fyrir hendi til að lagasetning beri árangur? Samráð við sýslumanninn á höfuðborgarsvæðinu. 4. Mælikvarðar á árangur og útkomu. Á ekki við. 5. Hefur verið hugað að því að afla gagna til að meta árangur þegar þar að kemur? Fjármála- og efnahagsráðuneytið fær reglulega gögn frá ríkisaðilum og kallar einnig eftir þeim teljist það nauðsynlegt til að meta m.a. árangur lagabreytinga á sviði skattamála. Það mun einnig eiga við í þessu tilviki.
I. Annað
J. Fylgiskjöl
1. Mat á áhrifum lagasetningar – Frummat, sbr. eyðublað. Já. 2. Önnur fylgiskjöl eftir atvikum. Nei.